

عنوان مقاله:

جنبه های مثبت و منفی رنگ سیاه در شعر عنتره بن شداد

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های دستوری و بلاغی، دوره 5، شماره 7 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

علی صیادانی - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

امیر مقدم متقی - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

خلاصه مقاله:

جستار حاضر، کاوشی در ابعاد معناشناختی رنگ سیاه و کارکردهای مثبت و منفی آن در شعر عنتره بن شداد، شاعر عفت پیشه ماقبل اسلام است. پژوهش حاضر نشان دهنده این است که در بعد مثبت، این نوع رنگ، گاه در یک ساختار تشبیهی نمود می یابد، همچون تشبیه پوست سیاه به مشک و عنبر؛ گاه در سیاهی رنگ موی یار و یا چشمان سیاه او جلوه می شود و زمانی هم در فضای تیره و تاریک میدان کارزار معنا می یابد. با این حال در تمامی این صورتگریها، شاعر تلاش می نماید تا به این وسیله برای روح دردناک خویش التیامی- هر چند گذرا- فراهم نماید. در بعد منفی، غالباً رنگ سیاه به عنوان عیب و نقصی آشکار می شود که خویشان و نزدیکان آن را دست آویزی برای طرد عنتره قرار داده بودند، اما شاعر با استفاده از اسلوب های منطقی، از قبیل اینکه سیاهی، تنها در وصف اعمال زشت، نكوهیده می باشد و یا اینکه سفیدی اعمال، سیاهی جسمانی را می زداید، همواره به عنوان یک مصلح اجتماعی ظاهر می شود که در پی اصلاح عقاید پوچ و غلط موجود در جامعه و جایگزین کردن قانون ارزش های اخلاقی به جای تبعیض رنگ و جنسیت است. نگارنده از روش توصیفی و تحلیلی برای تبیین دو بعد متناقض رنگ سیاه در دیوان این شاعر استفاده کرده است.

کلمات کلیدی:

عنتره، رنگ سیاه، جنبه منفی و مثبت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/871938>

